

معاون رئیس‌جمهور:

هیچ کشوری اجازه فعالیت بی قید و شرط در فضای مجازی را نمی‌دهد

محسن منصوری، معاون اجرایی رئیس‌جمهور در فیلمی که اخیراً منتشر شده گفته است رئیس‌جمهور اخیراً به مجموعه وزارت ارتباطات و شورای عالی فضای مجازی دستور داد در موضوع فیلترینگ بررسی مجدد انجام گیرد. وی گفت: هیچ کشوری اجازه نمی‌دهد، هیچ کس به هر شکلی در فضای مجازی بی‌قید و شرط عمل کند. منصوروی خاطر نشان کرد: اگر پیامرسانی بخواهد فعالیت کند، باید قواعد و قوانین جاری و وساری کشور را بپذیرد.

نوبخت:

همین مجلس فعلی

نگذاشت تحریم‌ها لغو شود

محمدباقر نوبخت، رئیس‌سازمان برنامه و بودجه دولت روحانی گفت: «من و دوستانتان بلد نیستیم در شرایط تحریم کشور را اداره کنیم، هیچ وقت هم چنین ادعایی نداشتیم. داشتیم کاری می‌کردیم که تحریم‌ها لغو شود، همین مجلس کنونی نگذاشت.» او افزود: «ما در دولت آقای روحانی نمی‌توانستیم تحریم‌ها را به دلیل شرایط آن موقع برداریم، ولی بعداً این شرایط مهیا شد.»

ویژه‌خواری؛ پس از چای

نوبت تلفن همراه

مصطفی میرسلیم، نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «ویژه‌خواری ارزی به چای ختم نمی‌شود، گوشی‌های همراه مورد بعدی است و همه حکایت از ضعف‌های فرآیندی گمرک است.»

مجلس یازدهم بدترین مجلس

پس از انقلاب است

محمدجواد ظریف گفت: مجلس یازدهم بدترین مجلس پس از انقلاب است. وزیر خارجه پیشین در جمع زندانیان سیاسی پیش از انقلاب افزود: اگر مجلس یازدهم نبود مردم به ۱۰۰ میلیارد دلار منافع برجام دست پیدا می‌کردند. اگر مصوبه قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها نبود ترامپ در سال ۲۰۲۱ به برجام بازمی‌گشت، ایران نفت می‌فروخت و تحریم‌ها برداشته می‌شد. به گفته وی، اگر مردم در سال ۹۸ پای صندوق رأی می‌آمدند نمایندگان فعلی انتخاب نمی‌شدند.

باید رقه بذر پاش؛

نخست‌وزیر سوریه پس از برگزاری مذاکرات اقتصادی، تهران را ترک کرد

حسین عرنوس، نخست‌وزیر سوریه پس از برگزاری پانزدهمین اجلاس کمیته عالی مشترک همکاری‌های اقتصادی ایران و سوریه با بدرقه مهر داد بذر پاش، رئیس کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور، بعد از ظهر دیروز تهران را ترک کرد. به گفته بذر پاش این نشست، با امضای یادداشت تفاهم شست و شش سند همکاری به کار خود پایان داد. همکاری‌های گسترده اقتصادی در زمینه‌های گمرک، بانکی، ایجاد مناطق تجاری مشترک، گردشگری، انرژی، تأمین برق و سازجمله زمینه‌هایی بود که در این سفر توسط هیأت‌های عالی رتبه ایران و سوریه مورد بررسی قرار گرفت و اسناد همکاری در این خصوص بین دو طرف امضا شد.

رضا تفتی بازداشت شد

مرکز رسانه قوه قضائیه اعلام کرد: «چندی پیش انتشار یک فیلم در فضای مجازی حواشی بسیاری را به همراه داشت. پس از انتشار این فیلم غیراخلاقی که از یک مقام مسئول و فرد دیگری به ثبت رسیده و منتشر شده بود تحقیقات قضایی پرونده شروع شد. با تشکیل پرونده قضایی دادگاه کیفری تهران مسئول رسیدگی به اتهامات انتسابی صورت گرفته شد. پس از تحقیقات جامع از سوی ضابط و مرجع قضایی و انجام رسیدگی‌های مفصل به لحاظ بررسی ابعاد مختلف پرونده، سرانجام امروز دادگاه کیفری تهران دستور بازداشت هر دو فرد حاضر در تصویر را صادر کرد.»

حمله تند نماینده مجلس به عباس عبدی:

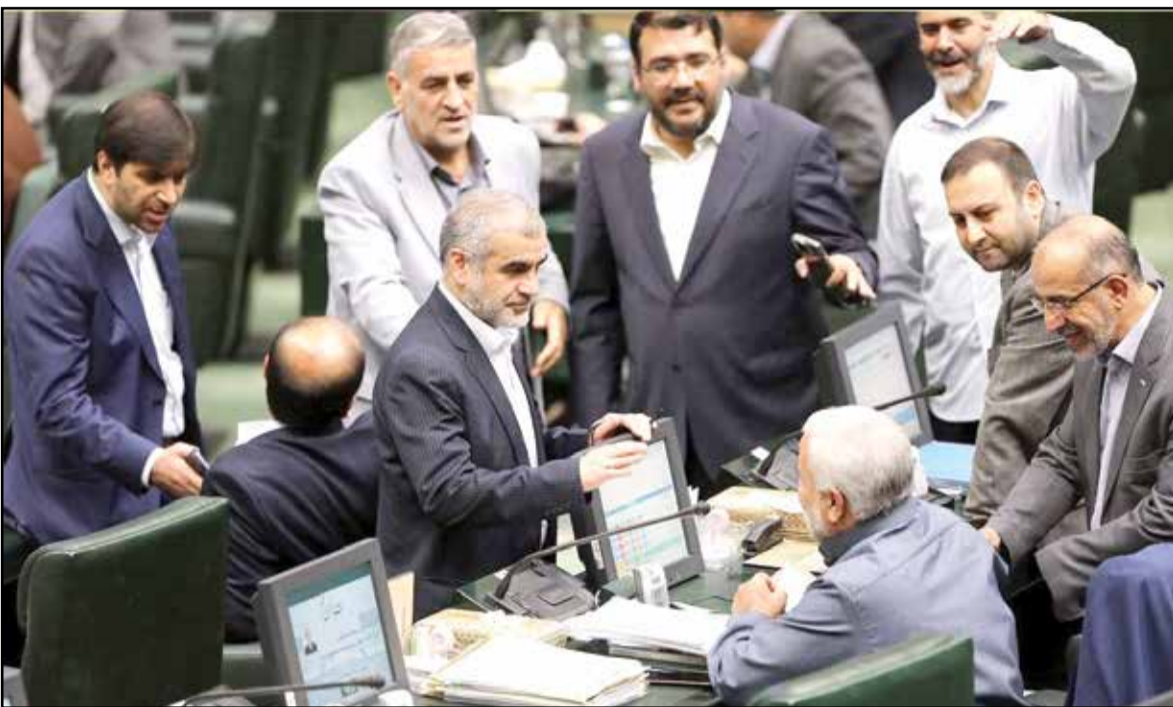
پیاده نظام بی‌مصرف اسب‌های مردم

اصلاحاتی‌ها هستیید!

محمود احمدی‌نژاد، بی‌غش، نماینده شازند در مجلس خطاب به عباس عبدی، فعال سیاسی اصلاح‌طلب در این شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «قای عباس عبدی شما پیاده نظام بی‌مصرف اسب‌های مرده اصلاحاتی‌ها هستیید که با این تهمت‌ها و فرافکنی‌ها نمی‌توانید فجاج دوران مدیریتی خود و خیانت‌های بزرگی که به کشور در جاهای حساس از جمله برنامه‌های هسته‌ای ایران داشته‌اید را کم‌اثر کنید، حافظه تاریخی مردم ماقوی‌تر از مهمل باقی‌های شماست!»

به‌رغم هشدار کارشناسان، مجلس به همکاری در حوزه امنیت اطلاعات بین ایران و روسیه رای داد؛

امنیت سایبری یا مستعمره دیجیتال؟

محبوبه ولی

ایران و روسیه شباهت‌های عمده‌ای در حوزه فضای مجازی و امنیت سایبری دارند. اول آنکه هر دو سیاست محدودسازی اینترنت و فیلترینگ را دنبال می‌کنند. روسیه پس از چین یکی از کشورهای است که قوانین سختگیرانه‌ای برای اعمال کنترل بر فضای مجازی دارد؛ تا جایی که بارها شاهد اعتراضات خیابانی در این خصوص بوده است.

پنج، شش سال پیش وقتی مقامات مسکو ابداً قطع‌عمدی اینترنت در صورت حمله سایبری به تأسیسات این کشور را تحت‌عنوان «برده آهنین اینترنت» مطرح کردند، تظاهرات مردمی در روسیه با فریاد «نه به سانسور، نه به دیکتاتوری» به راه افتاد. مخالفان پوتین شعار «روسیه بدون پوتین و سانسور» را می‌دادند.

کرملین امانه‌ت‌ها از موضع خود کوتاه نیامد، بلکه مدتی بعد قانونگذاران روسی اعلام کردند که پس از تلگرام، قصد دارند سه پلتفرم پرطرفدار یوتیوب، توئیتر و فیس‌بوک را هم فیلتر کنند. در ایران نیز Safe Search، فیلترینگ، طرح صیانت و بسیاری برنامه‌های دیگر از این دست، حاکی از این است که همین سیاست دنبال می‌شود و شرح آن تکرار مکرر است.

اشتراک در حملات سایبری

شباهت دیگر دو کشور در موضوع امنیت سایبری است. تابستان امسال مرکز پژوهش‌های مجلس طی گزارشی اعلام کرد که «۶۴ درصد مردم از فیلتر شکن استفاده می‌کنند و سهم پهنای باند ناشناس به ۲۵ درصد رسیده است».

همچنین گفته شد که به دلیل عدم یکپارچگی و استفاده زیاد از فیلتر شکن‌ها، حملات سایبری افزایش یافته است. عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات نیز که آن زمان برای ادای توضیحات به بهارستان رفته بود، در مجلس گفت که حملات سایبری هدفمند در سال‌های اخیر ۲۰ برابر شده است. این وضعیت در باره روسیه نیز صادق است. زمستان پارسل «ولگ سیرومولو توف»، معاون وزیر خارجه روسیه به خیرگزارای اسپوتنیک گفت که تعداد حملات سایبری علیه روسیه در سال جاری با توجه به عملیات نظامی این کشور در اوکراین، ۸۰ درصد افزایش داشته است.

روسیه چند سالی است که اینترنت ملی خود را اماندازی کرده و ایران سخت در پی گذاشتن پای کشورهای است که اینترنت ملی دارند.

با این محدودیت‌ها، بهمن پارسال وب‌سایت معتبر «سرف‌شارک» (Surfshark) گزارشی از وضعیت محدودیت اینترنت جهان در سال ۲۰۲۲ منتشر کرد که در آن روسیه، هند و ایران

را به عنوان کشورهای با محدودیت سنگین اینترنت معرفی می‌کرد. البته ایران و روسیه، هر دو در سال ۲۰۲۲ شرایط ویژه‌ای داشتند. روسیه درگیر جنگ اوکراین بود و ایران با اعتراضات ۱۴۰۱ دست و پنجه نرم می‌کرد و این شرایط هر دو کشور را وارد به محدودیت بیشتر اینترنت کرد.

روسیه دست بر ترادار دو ایران در موضع ضعف

با این اشتراکات، نمایندگان مجلس دیروز با کلیات و جزئیات لایحه «موافقتنامه همکاری در حوزه امنیت اطلاعات بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراسیون روسیه» موافقت کردند تا به همکاری اطلاعاتی تهران-مسکو سر و شکلی قانونی بدهند. آغاز شکل‌گیری این همکاری، مربوط به سال ۹۷ است که در پی سیاست‌های کلی ابلاغی از سوی مقام‌های مبنی بر خودکفایی دفاعی و امنیتی مأموریت‌های مندرج در سند راهبردی دفاع سایبری کشور، دبیران وقت شورای عالی امنیت ملی ایران و روسیه با یکدیگر

علی‌رغم هشدار

کارشناسان حوزه سایبری، نمایندگان مجلس دیروز با لایحه دولت برای همکاری امنیت اطلاعاتی ایران و روسیه موافقت کردند؛ همکاری‌ای که تحلیلگران درباره آن می‌گویند با توجه به دست‌بر‌تر روسیه و ضعف ایران در این صنعت، نگرانی از مهندسی ارتباطی و اطلاعاتی روس‌ها در ایران وجود دارد

دیدار و استنارت مذاکرات درباره این سندر از دند.

بهمن ۹۹، در جریان سفر وزیر امور خارجه ایران به روسیه، موافقتنامه همکاری ایران و روسیه در حوزه امنیت اطلاعات به امضای وزرای خارجه دو کشور رسید و مدتی بعد عیسی زارع‌پور به عنوان وزیر ارتباطات ایران به مسکو رفت تا برای پیگیری و مذاکره بر سر چگونگی اجرای این موافقتنامه با مسئولان نهاد نظارتی بر ارتباطات روسیه به گفت‌وگو بنشیند.

به دنبال آن تحلیلگران و کارشناسان تأکید می‌کنند که این همکاری از مدت‌ها پیش میان ایران و روسیه شکل گرفته و اساساً قبل از اینکه قانونی برای آن تصویب شده باشد، در حال اجراست.

اما آنچه این گروه‌انگاران می‌کنند، نه اشتراکات، بلکه تفاوت‌های ایران و روسیه در حوزه سایبری و صنعت دیجیتال است؛ تفاوتی که به گفته کارشناسان زمینه تبدیل شدن ایران به مستعمره دیجیتالی روس‌ها را فراهم می‌کند. دولت برای طی تشریفات قانونی، لایحه‌ای برای این همکاری تنظیم کرد که ۲۵ اردیبهشت پارسل به تصویب هیأت وزیران رسید و ۴۰ روز بعد آن را تقدیم مجلس کرد.

از آن زمان، کارشناسان حوزه دیجیتال مدام نسبت به آن هشدار می‌دهند. آنها تأکید می‌کنند که ایران و مسکو به لحاظ صنعت دیجیتال و اینترنت با یکدیگر هم‌سنگ و هم‌وزن نیستند. مسکو مشخصاً نسبت به تهران برتری دارد و همین امر زمینه‌های تسلط روسیه بر ایران را فراهم می‌آورد. کارشناسان حقوقی و استاد دانشگاه پیش از این به سایت زومیت گفته بود: «شرط ایجاد چنین تفاهم‌نامه‌هایی این است که کشورها هم‌وزن یکدیگر باشند. اگر مادر زمینه‌تأمین امنیت اطلاعات و ارتباطات

تدابیری برای دفاع مشترک اندیشیده شده است.» مهر داد گوهرزوند چگینی، نماینده رودبار، نماینده موافق دیگری بود که تأکید می‌کرد این لایحه سبب توسعه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و اطلاعاتی می‌شود. او همچنین با اشاره به توافق ۲۰ ساله ایران و روسیه تأکید کرد که «باید همیشه این روابط را ارتقا داد تا سبب استحکام روابط در برابر دشمنان دو کشور شود.» به نظر می‌رسد قرارگیری در اردوگاه شرق و داشتن دشمن مشترک غربی از جمله دلایل اصلی تصویب این لایحه بود. اما نگرانی‌های کارشناسان از زبان تعداد معدودی از نمایندگان نیز شنیده می‌شد.

مبهم، بدون حدود مرز

محمد رضا ضابطیان با اشاره به سابقه تاریخی روسیه اظهار نگرانی کرد که: «امنیت سایبری بحث مهمی است و درست است که ما با روسیه رابطه دوستانه‌ای داریم اما تاریخ نشان داده تا هر وقت که مسائل روسیه در او پاراف می‌شود در روابط خود با کشورهای همسایه تغییر موضع می‌دهد، در این شرایط ما باید آینده را در نظر بگیریم اگر فردا موضوع اوکراین بر طرف شد نباید اجازه دهیم که خدایی نکرده حقی از مردم ایران ضایع شود.»

غلامرضا نوری قزلبچه نیز با بیان اینکه این موافقتنامه در متن دارای اشکالات و ایرادات اساسی و مبهم است، اظهار کرد که «باید مشخص شود در این موافقتنامه اجازه دسترسی می‌دهیم که به کدام حوزه‌ها وارد شود؟ در بندی از این موافقتنامه مابه‌دولت‌ها اجازه می‌دهیم هر تغییری که می‌خواهند در اطلاعات بدهند. یا توجه به اینکه اطلاعات یک کشور به معنای امنیت آن است چرا ما باید اختیاری بدهیم که معلوم نیست چه حد مرزی دارد. باید گفت مشخص نبودن حد و مرز اشکالی اساسی در این موافقتنامه است.»

حسینعلی حاجی‌دلگانی نیز به بخشی از این لایحه که گفته دو کشور می‌توانند اطلاعات را به کشور ثالث بدهند و همچنین همکاری اطلاعاتی برای مقابله با تروریسم، ایراد گرفت و گفت: «مقتضای تئوریسی برای جمهوری اسلامی ایران و روسیه متفاوت است و در این لایحه نوع همکاری مشخص نشده است. به عبارتی این بخش‌ها دارای ابهام است و به این موضوع اشاره نکرده که اگر تبادل اطلاعات با قوانین ما مغایرت داشت، چه کاری باید انجام داد.»

نمایندگان موافق امبارای پاسخ به این ایرادات به تبصره لایحه ارجاع می‌دادند. در تبصره مذکور آمده است:

«عمل بند ۲ ماده ۵، بند ۶ ماده ۶ و بند ۲ ماده ۹ این موافقتنامه منوط به رعایت تشریفات مندرج در اصول ۱۲۵، ۱۲۷ و ۱۲۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است.» مخالفان اما کماکان تأکید داشتند که این لایحه مختصر با ۹ ماده و یک تبصره، مبهم است و این ابهام، دایره موضوع آن، یعنی همکاری اطلاعاتی میان ایران و روسیه را چنان موسع و بی‌حد و مرز کرده که نمی‌توان چارچوب مشخصی برای آن پیدا کرد؛ از این رو چشم‌انداز روشنی هم نمی‌توان از آن داشت.

این نماینده مجلس گفت: از سوی دیگر بانک مرکزی باید هنگامی که ارزی را به شرکتی اختصاص می‌دهد صد کند که آیا این ارز در جای خودش نشسته است یا خیر؟ یعنی شرکتی که ارز می‌گیرد محموله‌ای را وارد کند، ابتدا باید اثبات کند ارز را در جای خود هزینه کرده و ورود محموله به کشور انجام شده و باید توسط گمرک هم این روند تأیید شود بعد از دوم اختصاص دهند.

محمدزاده افزود: بر اساس گزارش اولیه که هنوز ثابت نشده و کارشناسان باید برون و ثابت کنند می‌گویند چای داخل راقاطی بسته‌های خارجی مجدداً وارد کردند. این‌ها هم سوالاتی است که وجود دارد و قوه قضائیه و دستگاه‌های نظارتی باید وارد شوند که اولاً قیمت چای صادراتی ۲ دلار است که این‌ها بین ۲ تا ۳ دلار یا بعضاً بین ۱ تا ۲ دلار برای هر کیلو ثبت کرده‌اند؟ آیا چای وارد شده ۱۰۰ درصد خارجی بوده است یا قاطی چایی‌های بی‌کیفیت خارجی یا چای داخلی شده است؟ این‌ها مواردی هست که می‌گویند صورت گرفته، یعنی هم در تخصیص ارز و هم در خلوص و قیمت چای صادراتی مباحثی وجود دارد.

از اساسی‌ترین اشکالاتی

که دیروز به موافقتنامه

همکاری امنیت اطلاعاتی

ایران و روسیه وارد

شد، اشاره به ابهام و

عدم شفافیت آن بود.

مخالفان تأکید داشتند که

موافقتنامه همکاری امنیت

اطلاعاتی میان ایران و

روسیه را چنان بی‌حد و

مرز کرده که نمی‌توان هیچ

چارچوبی برای آن پیدا کرد

در حال همکاری با روسیه هستیم باید حواسمان به این مسئله باشد که این اطلاعات به نوعی رد و بدل نشود که روسیه بتواند از جهت مختلف بر کشور ما اعمال سلطه کرده و برخی امور را مهندسی کند.» او اضافه کرده بود: «در تفاهم‌نامه مذکور، ایران در برابر روسیه در موقعیت ضعف قرار گرفته است و بیم آن می‌رود که طرف مقابل بتواند مهندسی ارتباطی و مهندسی اطلاعاتی انجام دهد.»

نگرانی از تشدید فیلترینگ

از سوی دیگر فعالان این حوزه احتمال تشدید فیلترینگ و محدودسازی اینترنت در پی این همکاری را می‌دهند. آنها معتقدند این لایحه دولت که حلال‌رای موافق مجلس را گرفته نیز در امتداد طرح‌های محدودکننده دیگری مانند طرح صیانت است و دستاورد نهایی‌اش نیز اعمال فشار و سانسور بیشتر است. حامد بیدی، مدیرعامل سایت کارزار در توییتری ادیبان این لایحه را به «دوران جنگ سرد» تشبیه و از احتمال «تقویت زیرساخت‌های فیلترینگ»، «توسعه پلتفرم‌های روسی» و «استعمار

سفرش‌ها منتهی به واردات نمی‌شود یعنی اگر بر فرض برای یک نهادی ۱۰۰ تن واردات نیاز باشد، شرکت‌ها را به اندازه ۲۰۰ معرفی می‌کنند یعنی به اندازه دو برابر ثبت سفارش را به بانک مرکزی معرفی می‌کنند تا واردات انجام دهند چرا که احتمالاً از بین این شرکت‌ها تعدادی از آن‌ها نتوانند ارز بگیرند یا توان مالی نداشته باشند واردات انجام دهند که در این صورت نهایتاً واردات محصولات غذایی و نهادهای مشکل و کمبود روبرو می‌شود، بنابراین وزارت جهاد کشاورزی شرکت‌های بیشتری را برای دریافت ارز ترجیحی بالاتر از ظرفیت به بانک مرکزی معرفی می‌کند. در زمان آقای وزیر جدید که چندین ماه است آمده این اتفاق نیفتاده است، اما وزاری قبلی کاملاً اینگونه شرکت‌ها را به بانک مرکزی معرفی می‌کردند.